

Силабус навчальної дисципліни

«Методологія міжнародно-правових досліджень»

Освітньо-професійна програма: «Міжнародне право»

Галузь знань: 29 «Міжнародні відносини»

Спеціальність: 293 «Міжнародне право»

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський) рівень вищої освіти
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна обов'язкового компонента ОП
Курс	5 курс
Семестр	1 семестр
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	5,5 кредитів ЄКТС / 165 годин
Мова викладання	українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	<p>Навчальна дисципліна «Методологія міжнародно-правових досліджень» належить до циклу загальної підготовки. Статус кредитного модуля: навчальні дисципліни соціально-гуманітарної підготовки, що формують профіль фахівця в сфері міжнародного права.</p> <p>Завданнями навчальної дисципліни є: ознайомлення із фундаментальними положеннями про науки та наукові дослідження; сприяння оволодінню методикою правового аналізу міжнародного законодавства та практики його застосування; формування вміння виявляти особливості наукового дослідження окремих інститутів міжнародного права; сформувати вміння виявляти особливості застосування загальних та спеціальних методів дослідження, використовувати отримані знання у вирішенні професійних завдань; сприяння оволодінню методикою правового аналізу законодавства та практики його застосування на основі вміння аналізувати правові позиції правозастосовних органів, доктринальні позиції провідних науковців, практику ЄСПЛ, застосовувати методи порівняльного аналізу; формування вміння критично аналізувати, порівнювати та оцінювати різноманітні наукові теорії та ідеї; виявляти закономірності та тенденції розвитку світової наукової думки в галузі міжнародного права та використовувати їх для розв'язання практичних задач наукового пізнання;</p>
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	<p>Метою вивчення дисципліни є формування системи теоретичних та практичних знань щодо стану науки, основних принципів, норм, інститутів Методології міжнародно-правових досліджень та умінь використовувати отримані знання у вирішенні професійних завдань у сфері умінь у проведенні наукових досліджень та їх ефективної організації, а також набути практичних навичок виявлення та аналізу сучасних тенденцій і закономірностей розвитку науки, ефективної роботи з джерелами інформації, організації науково-дослідної діяльності, застосування різноманітних методів наукового пізнання.</p>
Чому можна навчитися (результати навчання)	<p>Очікуванні результати навчання:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Усвідомлювати необхідність навчання впродовж усього життя, дотримуватися принципів безперервного розвитку та постійного самовдосконалення; прагнути професійного зростання, проявляти толерантність та готовність до інноваційних змін. - Мислити креативно та критично, критично оцінювати наслідки продукованих ідей, формувати судження щодо досліджуваних ідей, теорій та концепцій стосовно міжнародно-правових явищ та понять. - Вміння вільно спілкуватися державною та іноземними мовами усно і письмово, з професійних і наукових питань; знати методику науково-технічного перекладу та систему координації перекладів, термінологічні стандарти, основи наукового редагування. - Використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології, програмні пакети загального і спеціального призначення. - Демонструвати абстрактне мислення, застосовувати методології дослідження, виявляти, окреслювати та формалізувати проблеми; систематизувати й упорядковувати отриману інформацію; оцінювати та пояснювати вплив ендогенних і екзогенних факторів на процеси та явища; формулювати висновки і розробляти рекомендації з метою адаптації до нової ситуації з урахуванням особливостей національного і міжнародного середовища.

	<ul style="list-style-type: none"> - Досліджувати міжнародно-правові явища та процеси на основі розуміння категорій і законів; виділяючи й узагальнюючи тенденції, закономірності функціонування та розвитку міжнародного права з урахуванням причинно-наслідкових та просторово-часових зв'язків. - Вміти самостійно виявляти та формулювати проблеми та питання міжнародно-правового характеру, що потребують (додаткової) наукової розробки. - Планувати, організовувати, мотивувати, оцінювати та підвищувати результативність колективної праці, здійснювати дослідження в групі під керівництвом лідера, з урахуванням вимог та особливостей сьогодення в умовах обмеженості часу. - Застосовувати набуті знання, розуміти предметну область та професію на практиці, бути відкритим до застосування знань з урахуванням конкретних ситуацій. - Здійснювати комплексний аналіз складних правових систем, зіставляти та порівнювати їх складові, оцінювати й аргументувати результативність їх функціонування. - Визначати і обґрунтовувати юридичні ризики тих або інших зовнішньополітичних ініціатив, ілюструвати і презентувати результати оцінювання, підсумовувати та розробляти рекомендації, підбирати шляхи їхньої мінімізації. - Вміти вести дискусію й дебати з міжнародно-правових і загально-юридичних питань. - Бути здатним адаптувати та використовувати міжнародно-правові норми та принципи в національній правовій системі. - Вміти аналізувати практику органів євроінтеграційних об'єднань, рішення Суду ЄС та національних судових установ держав-членів.
<p>Як можна користуватися набутими знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Здатність розв'язувати складні задачі та проблеми юридичного характеру у процесі навчання та під час професійної діяльності в галузі міжнародного права, зокрема у сфері міжнародного та повітряного права; здійснювати юридичний аналіз питань правового характеру у сфері міжнародних відносин, що передбачає застосування відповідних механізмів міжнародно-правового регулювання і характеризується комплексністю та невизначеністю умов; - Здатність до безперервного та актуального навчання; - Здатність застосовувати знання на практиці; - Здатність здійснювати ефективну комунікацію в мультикультурному середовищі (українською та іноземною мовою); - Здатність систематизувати та синтезувати інформацію з різних джерел, використовуючи інноваційні підходи та технології, програмне забезпечення з урахуванням крос-культурних особливостей суб'єктів МП; - Здатність викладати у вищій школі у формі семінарських занять і перевірки самостійної роботи студентів в межах здобутої спеціальності, достатнє володіння відповідними педагогічними методиками; - Здатність працювати самостійно та в команді, вміти брати на себе ініціативу і відповідальність, мотивувати та керувати роботою інших для досягнення поставлених цілей; - Здатність самостійно організовувати та здійснювати наукові дослідження, продукувати гіпотези, визначати наукові проблеми, готувати наукові тексти та доповіді, здійснювати публічну апробацію результатів досліджень; - Здатність генерувати нові ідеї; - Здатність розуміти особливості міжнародно-правових явищ, прогнозувати основні напрямки розвитку міжнародного права; - Здатність виявляти системні та глибокі знання щодо адаптування та застосування норм міжнародного публічного права, міжнародного приватного права, права Європейського Союзу в національному правопорядку; - Здатність самостійно здійснювати наукові дослідження актуальних проблем міжнародного права, визначати наукові проблеми, нерозроблені або недостатньо розроблені у відповідних науках та міждисциплінарних дослідженнях, готувати наукові тексти про проміжні та кінцеві результати досліджень, готувати та здійснювати публічну апробацію результатів досліджень; - Здатність здійснювати юридичний аналіз та юридичну кваліфікацію явищ міжнародного життя на основі знання міжнародних стандартів прав людини, зокрема Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод, практики Європейського суду з прав людини; - Здатність надавати юридичні висновки й консультації з питань міжнародного права, зокрема, з питань правового регулювання правових відносин у сфері космічної та

	<p>авіаційної діяльності, національного права України та інших держав; визначати юридичні ризики тих або інших зовнішньополітичних ініціатив, підбирати шляхи їхньої мінімізації.</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни: Навчальний матеріал дисципліни структурований за модульним принципом і складається з навчального модуля № 1 «Методологія міжнародно-правових досліджень», який є логічною завершеною, відносно самостійною, цілісною частиною навчальної дисципліни, засвоєння якої передбачає проведення модульної контрольної роботи та аналіз результатів її виконання. Окремим другим модулем є курсовий проект (КП), який виконується у першому семестрі. КП є важливою складовою закріплення та поглиблення теоретичних та практичних знань та вмінь, набутих студентом у процесі засвоєння навчального матеріалу дисципліни</p> <p>Модульне структурування та інтегровані вимоги до кожного модуля. Модуль № 1 «Методологія міжнародно-правових досліджень» Інтегровані вимоги модуля №1 Після опанування основних положень модуля здобувачі вищої освіти повинні знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> –фундаментальні положення про науки та наукові дослідження, наукові теорії та ідеї міжнародно-правових досліджень; –методи правового аналізу міжнародного законодавства та практики його застосування; –особливості наукового дослідження окремих інститутів міжнародного права; особливості застосування загальних та спеціальних методів дослідження; –закономірності та тенденції розвитку світової наукової думки в галузі міжнародного права та методіку розв'язання практичних задач наукового пізнання в сфері міжнародно-правових досліджень; –сучасні підходи до моделювання складних міжнародних правових процесів, техніку прогнозування їх розвиток в умовах динамічних соціальних та демократичних перетворень; –техніки ефективних усних та письмових презентацій результатів наукового дослідження; наукових проектів та інші. <p>Повинні вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> –застосовувати методіку правового аналізу законодавства та практики його застосування на основі: аналізувати правові позиції правозастосовних органів, доктринальні позиції провідних науковців, практику ЄСПЛ, застосовувати методи порівняльного аналізу; –критично аналізувати, порівнювати та оцінювати різноманітні наукові теорії та ідеї; виявляти закономірності та тенденції розвитку світової наукової думки в галузі міжнародного права та використовувати їх для розв'язання практичних задач наукового пізнання; –систематизувати, синтезувати й упорядковувати отриману інформацію, ідентифікувати проблеми, формулювати висновки і розробляти рекомендації щодо фактів, концепцій, принципів та теорій міжнародного права; –моделювати міжнародно правові процеси, прогнозувати їх розвиток в умовах динамічних соціальних та демократичних перетворень. –застосовувати техніки ефективних усних та письмових презентацій результатів власного наукового дослідження; методи та принципи методології міжнародно-правових досліджень при здійсненні власної наукової діяльності в галузі міжнародного права; –управляти науковими проектами та/або технікою складання пропозицій до просування власного або колективного наукового продукту; <p>Тема 1. Загальна характеристика юридичної науки. Типологія праворозуміння. Мета та завдання юридичної науки. Поняття науки і критерії наукового знання. Наука як специфічна людська діяльність. Поняття і значення теоретичного знання. Наукове пізнання. Основні етапи розвитку юридичної науки. Загальна класифікація науки. Типологія праворозуміння та її значення.</p> <p>Тема 2. Поняття та зміст методології юридичної науки. Методологія як теорія організації пізнання і її місце в науці. Поняття, мета, завдання та функції методології юридичної науки. Філософська, загальнонаукова та конкретнонаукова методологія. Історичний розвиток методології юридичної науки. Методологія теоретичних досліджень юридичної науки. Основи методології досліджень емпіричного рівня. Принципи та методи юридичної науки. Пізнавальні прийоми і форми наукових досліджень.</p>

Тема 3. Поняття методології та методики міжнародно-правових наукових досліджень.

Поняття, мета, завдання та функції методології міжнародно-правових досліджень. Історичний розвиток методології міжнародно-правових досліджень. Методологія теоретичних міжнародно-правових досліджень. Основи методології міжнародно-правових досліджень емпіричного рівня. Результат міжнародно-правового наукового дослідження. Пізнавальні прийоми і форми наукових міжнародно-правових досліджень. Поняття методики наукових досліджень. Методологічна основа дослідження.

Тема 4. Організація науково-дослідної роботи.

Поняття наукової-дослідної діяльності та її роль у суспільстві. Регламентація науково-дослідної діяльності в Україні та світі. Національна рамка кваліфікацій. Кваліфікаційний рівень. Професійна кваліфікація. Атестація. Організація науково-дослідної діяльності в Україні та світі, принципи та установи. Підготовка наукових кадрів та підвищення їх кваліфікації. Наукові ступені та вчені звання.

Тема 5. Методи наукових досліджень.

Система методів міжнародно-правових наукових досліджень. Фундаментальні методи міжнародно-правових наукових досліджень. Загальні методи міжнародно-правових наукових досліджень. Спеціальні (окремі) методи міжнародно-правових наукових досліджень. Метафізико-ідеалістичний, системно-структурний та діалектико-матеріалістичний підходи. Об'єкти міжнародно-правового наукового дослідження. Загальні вимоги щодо аналізу об'єктів міжнародно-правового дослідження.

Тема 6. Логіка наукового дослідження і його етапи

Юридична логіка, поняття, функції, принципи. Деонтична логіка. Логічні закони та методи. Внутрішня логіка правового розвитку. Логіко-семантичний та логіко-структурний аналіз міжнародно-правового явища. Поняття доказовості. Логічні засади науково-правового міжнародного дослідження.

Тема 7. Організація наукової діяльності і наукових досліджень.

Академічна доброчесність.

Територіально-галузевий принцип управління науковою діяльністю. Науково-дослідні та проектні установи й центри НАН, галузевих академії, науково-дослідні, установи і центри міністерств і відомств, вищих навчальних закладів. Національна рада України з питань розвитку науки і технологій. Наукові та науково-технічні програми. Наукові фахові видання. Академічна доброчесність.

Тема 8. Інформаційне забезпечення наукових досліджень.

Наукові інформаційні ресурси. Види та джерела наукової інформації. Носії первинної наукової інформації. Інформаційно пошукові системи. Наукова обробка документів. Інформаційні документи. Бібліографічний опис. Аналітичні документи. Органи інформаційного забезпечення. Національні наукові бібліотеки. Світові бібліографічні та повнотекстові бази даних. Універсальна десяткова класифікація (УДК). Загальні правила роботи з джерелами наукової інформації.

Тема 9. Форми відображення наукових результатів.

Науковий стиль. Письмове оформлення результатів наукової роботи. Наукова публікація. Наукові видання. Наукові реферати, наукова стаття, науковий звіт, дисертація, монографія. Друковані результати міжнародно-правових досліджень. Усна доповідь на наукових заходах. Методика підготовки та оформлення публікацій до видання. Форми звітності про науковий результат. Охоронні документи.

Тема 10. Участь у наукових проєктах, грантах, програмах академічної мобільності.

Поняття академічної мобільності. Порядок реалізації права на академічну мобільність. ЄКТС. Види академічної мобільності. Загальноєвропейський простір вищої освіти. (ЕНЕА). Загальноєвропейський дослідницький простір (ERA). Фандрейзинг. Навчання за кордоном: гранти, стипендії, перспективи. Міжнародне академічне наукове співробітництво. Програма Європейського Союзу "Горизонт Європи" (2021-2027 роки). Erasmus-Mundus. Програми міжнародної академічної мобільності НАУ.

Індивідуальні грантові програми.

Тема 11. Наукові та науково-педагогічні кадри.

Система та форми підготовки наукових кадрів. Система післядипломної освіти. Кадрова політика державних інститутів. Кадрова політика авіаційних інституцій. Інтелектуальний капітал, зокрема у сфері авіації та космонавтики. Терціарна едукація. Керівні кадри, наукові, науково-педагогічні та педагогічні працівники, допоміжний і обслуговуючий персонал. Керівні кадри в авіакосмічній сфері. Функції професійної

	<p>діяльності науково-педагогічних працівників. Професійна компетентність. Науково-дослідна, навчальна та науково-методична роботи в навчальних закладах. Зарубіжний досвід післядипломної стандартизації.</p> <p>Модуль № 2 «Курсовий проєкт» Курсовий проєкт (КП) виконується у першому семестрі, відповідно до затверджених в установленому порядку методичних рекомендацій. Мета та ціль курсового проєкту-узагальнити знання здобуті протягом вивчення курсу навчальної дисципліни.</p> <p>Види занять: лекції, практичні заняття, самостійна робота. Методи навчання – пояснювально-ілюстративний метод; метод проблемного викладу, евристичний метод, дослідницький метод. Форми навчання: денна.</p>
Пререквізити	Базується на знаннях загальних дисциплін соціально-гумантарної підготовки
Пореквізити	Може бути корисною при написанні кваліфікаційної роботи
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Базова література:</p> <ol style="list-style-type: none"> 3.2.1. Koval, I., Dzhumageldiyeva, G., Derevyanko, B., Venediktova, I., Patsuriia, N., Patiuk, S. Balance of Interests in the Mechanism of Protection of Industrial Property Rights. Journal of Advanced Research in Law and Economics, 10(3), 819-827. URL: https://heinonline.org/HOL/LandingPage?handle=hein.journals/jarle10&div=98&id=&page= Методологія наукових досліджень : підручник / О. Г. Данильян, О. П. Дзьобань. – Харків : Право, 2019. – 368 с. Патюк С.О. Дефініції, категорії, мета та завдання кримінального провадження в сучасному кримінальному процесі. International Scientific Journal “Internauka”. Series: “Juridical Sciences”. Видавничий дім "Інтернаука" (м.Київ, Україна) Випуск 11. Том 1. 2021. Київ. С.68-74 https://doi.org/10.25313/2520-2308-2021-11. Рибікова Г.В. Деякі питання методології наукових досліджень правової експертизи нормативно-правових актів. Наукові праці Національного авіаційного університету. Серія: Юридичний вісник «Повітряне і космічне право». К.: НАУ, 2020. No 4(57). С. 47-51. Семиченко В.А., Артюшина К.Г. Формування методологічної компетентності молодих вчених. Актуальні проблеми вищої професійної освіти. Київ, 2021. С.76-77. Філософське знання в історичному дослідженні. К.: Вісник НА. Серія: філософія. Культурологія. Том 35. No1, 2022. С.15-20. <p>Допоміжна література</p> <ol style="list-style-type: none"> Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми: СНАУ, 2020. 220 с. Методологія сучасного правознавства: посібник / О. М. Балинська, В. А. Яценко; за заг. ред. О. М. Балинської. Львів: ЛьвДУВС, 2018. 372 с. Патюк С.О., Щербак І.А. Проблемні питання початку досудового розслідування в Україні. Підприємництво, господарство і право. Випуск 5. К., 2021. С. 241-246. URL: http://pgp-journal.kiev.ua/archive/2021/5/39.pdf Патюк С.О., Щербак І.А. ЩОДО ПРОЦЕДУРИ ДОБОРУ СУДДІВ ДО ВИЩОГО АНТИКОРУПЦІЙНОГО СУДУ. Правничий часопис Донецького університету. Випуск 2. Вінниця. 2019. С. 43-51. URL: https://jpch.donnu.edu.ua/article/view/7847 <p>Інформаційні ресурси в інтернеті:</p> <ol style="list-style-type: none"> http://portal.rada.gov.ua – офіційний веб-портал Верховної Ради України. https://mon.gov.ua/ua – офіційний веб сайт Міністерства освіти і науки України.
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Аудиторний фонд ФМВ
Семестровий контроль	Екзамен
Кафедра	Кафедра міжнародного права та порівняльного правознавства
Факультет	Факультет міжнародних відносин
Викладач(і)	<p>Камінська Н.В Посада: професор кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства. Науковий ступінь: доктор юридичних наук Вчене звання: професор</p>

	Профайл викладача: Тел.: 044-77-56 E-mail: na-pro@ukr.net Робоче місце: 314
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс, що побудований на основі оригінальних досліджень кафедри у сфері міжнародного права.